

Fylkesmannen i
NORDLAND

- virker til Nordlands beste

Verneplan for Lofotodden

Oppsummering og kommentarer – innspill til oppstartsmelding

Foto: Sørsida av Ågvatnet

Forsidebilde: Ragnhild Redse Mjaaseth/Fylkesmannen i Nordland

Forord

Dette dokumentet er styringsgruppas oppsummering og tilbakemelding på innspill til melding om oppstart av verneplan for Lofotodden nasjonalpark.

Styringsgruppa er ledet av ordfører i Moskenes kommune Lillian Rasmussen. Ordfører i Flakstad kommune er nestleder. Styringsgruppa består ellers av Robert Walker fra Moskenes kommune, Veronica Johansen fra Flakstad kommune, Roar Høgsæt fra Fylkesmannen i Nordland og Egil Murud fra fylkeskommunen. I tillegg har begge kommunene anledning til å ha med representanter fra kommunens administrasjon som bisittere på møtene.

Innspill på e-post er tatt med i oppsummeringa, men er ikke vedlagt i de tilfellene der e-postene er sendt direkte til oss og ikke via postmottaket.

Melding om oppstart ble sendt ut 04.04 2013 med høringsfrist 05.06 2013.

Innhold

Forord	2
1 Oppsummering av høringsuttalelsene	4
2 Merknader til organisering av arbeidet.....	4
2.1 Innspill til referansegruppa	4
2.1 Framdriftsplan og medvirkning	5
3 Innspill om bruk og vern i området.....	7
3.1 Avgrensning av utredningsområde.....	7
3.2 Friluftsliv og tilrettelegging.....	10
3.3 Hytter og inngrep i området.....	11
3.4 Innspill i forhold til verdiskaping og kulturlandskapet	12
3.5 Kartlegginger.....	13
3.6 Innspill i forhold til vernebestemmelsene	13
4 Andre generelle innspill.....	14
5 Oversikt over uttaleparter	17
6 Møtereferat fra folkemøte i Sørvågen 2.5.2013	18

1 Oppsummering av høringsuttalelsene

Det er kommet 29 uttalelser til meldingen om oppstart av verneplan for Lofotodden. Dette er fra NOF Lofoten lokallag, Norsk Fiskeværsmuseum, Flakstad kommune v/Kurt Atle Hansen, Kartverket v/Anders Westlund, Norges sopp- og nyttevekstforbund, Statens Vegvesen, Reindriftsforvaltningen i Nordland, Lofoten og Vesterålen jordskifterett, Steinar Larsen og Elin Graner, Alf Ivar Samuelsen, Kjetil Arntzen, Berith Gillesen, Harald Bunes, Anne-Berit Helle og Svein Otto Olsen på vegne av grunneiere på Helle, Nordland Fylkeskommune, Rachel Pedersen, Lofotkraft, Erlend Vold Enget, Ruth Annie Soløy, Per-Arne Schjølberg, Vindstad grendelag, Nordland Fylkes Fiskarlag, Siri Fedje, Mildrid Refsvik, Kystverket, Sametinget, Geir Gillesen, Fiskeridirektoratet og Christen Peder Dahl.

Av disse er Norges sopp- og nyttevekstforbund, Steinar Larsen og Elin Graner, Nordland fylkeskommune, Erlend Vold Enget og Vindstad grendelag i hovedsak positive til vern.

Berith Gillesen, grunneierne på Helle v/Anne-Berit Helle og Svein Otto Olsen, Ruth Annie Soløy og Mildrid Refsvik er i hovedsak kritiske til vern.

Det ble avholdt folkemøte i Sørvågen 2. mai 2013. De frammøtte ytret seg både positivt og negativt til verneplanen.

2 Merknader til organisering av arbeidet

Arbeidet med verneplanen ledes av ei styringsgruppe som består av representanter fra Moskenes og Flakstad kommuner, Fylkesmannen i Nordland og Nordland Fylkeskommune. Hensikten med arbeidet er å utrede mulig vern etter naturmangfoldloven. Arbeidet med verneplanen gjennomføres i tråd med bestemmelsene i naturmangfoldloven og etter samme prosessregler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven. Styringsgruppa ønsker å legge opp til stor grad av medvirkning og det vil derfor holdes folkemøte også ved høring av planforslaget. Styringsgruppa ønsker at det skal opprettes ei referansegruppe der berørte næringsinteresser, lag, foreninger og grunneiere i området får tilbud om å delta.

2.1 INNSPILL TIL REFERANSEGRUPPA

NOF Lofoten lokallag har oppnevnt Jim Wilson som representant til referansegruppa.

Nordland fylkes fiskarlag gir tilbakemelding om at Svein-Arne Arntzen er representant til referansegruppa fra Flakstad Fiskarlag. 1. vara er Jostein Fredriksen og 2. vara er Hans Michal Arntsen. Fra Moskenes Fiskarlag stiller Halvar Bendiksen. 1. vara er Geir Roger Benonisen og 2. vara er Stian Johansen.

Norsk fiskeværsmuseum har kommet med tilbakemelding om at de ønsker å være med i referansegruppa. De har svært god lokalkunnskap som kan være til hjelp i arbeidet med verneplanen.

De overnevnte innspillene ble behandlet på møte i styringsgruppa 26.06. Museum Nord inviteres til å velge en representant til referansegruppa. Første møte i referansegruppa vil bli 19. september. Fylkesmannen sender ut foreløpig invitasjon snarest mulig slik at det blir mulig for eventuelle tilreisende å delta. Sakliste med vedlegg vil ettersendes etter sommeren. Styringsgruppa vil delta på møtet.

På åpent kontor i Flakstad kom det spørsmål om hvilken rolle en referansegruppe skal ha.

*Styringsgruppa har vedtatt følgende mandat for referansegruppa:
Referansegruppa skal bidra til en god prosess og ha en rådgivende funksjon overfor styringsgruppa. Gruppa skal ikke være en egen, selvstendig høringspart, men bør:*

- Foreslå tiltak for å sikre at ulike synspunkt og interesser som berører verneplanen synliggjøres på et tidlig stadium, samt bidra til at innspill og merknader til verneplanen blir vurdert seriøst.*
- Medvirke til å forebygge konflikter, og komme med forslag til løsninger der dette er mulig.*
- Bidra til at høringsdokumentet blir mest mulig informativt slik at høringspartene kan ta stilling til hvordan sine interesser blir berørt. I dette bør det også ligge at det skal være ei reell høring, der ikke de viktige avgjørelsene er tatt på forhånd.»*

2.1 FRAMDRIFTSPLAN OG MEDVIRKNING

Berith Gillesen mener at begrunnelsen for etablering av nasjonalpark i Moskenes og Flakstad kommuner er dårlig fundert siden ønsket om nasjonalpark kommer fra kommunene og ikke grunneierne.

Grunneierne på Helle v/Anne-Berit Helle og Svein Otto Olsen mener at fristen for å komme med innspill til oppstartsmeldinga er alt for kort, siden ikke alle grunneierne er blitt kontaktet. De stiller også spørsmålstegn ved hvorfor de ikke er blitt kontaktet tidligere i prosessen, og viser til at prosessen startet allerede i 2007. Grunneiere og deres etterkommere ønsker ikke å miste råderetten over bruk av egen eiendom.

Oppstartsmeldinga ble sendt ut 04.04.13, med frist for å komme med innspill til 05.06.13. Fristen ble satt for at styringsgruppa skulle ha noe konkret å jobbe med på møte 26. juni. Innspill som kommer utover sommeren og høsten vil også bli tatt med.

Det har vært dialog mellom Moskenes kommune og Direktoratet for naturforvaltning vedrørende utredning av nasjonalpark på Lofotodden fra 2007. Moskenes kommune ønsket mer informasjon før de gikk inn for utredning av vern, og søkte skjønnsmidler for å lage et forstudium til en konsekvensanalyse. Saken er behandlet i kommunestyret flere ganger. På kommunestyremøte 26. april 2012 ble det vedtatt å be Direktoratet for naturforvaltning å starte opp utredningsarbeidet med verneplan for Lofotodden nasjonalpark. Moskenes kommune vil oversende dokumenter vedrørende kommunens behandling av saken, dette vil legges ut på vår hjemmeside.

Arbeidet med verneplan for Lofotodden startet formelt da oppstartsmelding ble sendt ut fra fylkesmannen den 04.04.2013. Grunneiere blir underrettet ved oppstart av planarbeidet og gis mulighet til å komme med innspill og påvirke beslutningen. I tillegg til at oppstartsmeldinga har vært på høring vil det bli en høring av et eventuelt verneforslag i 2014. Det er prosessen som nå pågår som skal avgjøre om det skal opprettes en nasjonalpark, hvilke bestemmelser som skal gjelde og hvilken avgrensning nasjonalparken skal ha. Endelig beslutning om eventuell opprettelse av nasjonalpark tas av kongen i statsråd.

Ved opprettelse av et verneområde mister ikke grunneierne innenfor område eiendomsretten til sine eiendommer. Vern etter naturmangfoldloven regnes som rådhetsregulering og vil sette begrensninger på hva som kan tillates av fysiske inngrep. Vern som nasjonalpark er et vern mot varig påvirkning av naturmiljø og kulturminner, jf. nml § 35.

Mildrid Refsvik ønsker mer tid til å gjennomføre skifte etter sin bestefar, samt foreta en fullstendig gjennomgang av hele saksgrunnlaget når det gjelder verneplan for Lofotodden.

Blant annet rapporten som er utarbeidet av Ottar Schiøtz. Hun ber om at saksgrunnlaget vedrørende overnevnte sak skal oversendes innen utgangen av sommeren.

Alle dokumenter i saken vil være tilgjengelig på Fylkesmannens nettsider gjennom hele verneplanprosessen. Vi sender dokumenter per post på forespørsel.

Nordland fylkeskommune er opptatt av at man gjennom arbeidet med verneforslaget sikrer at kommunene og andre berørte aktører får anledning til å gjennomføre gode interne prosesser. Dette er viktig for å sikre den nødvendige forankringen av verneplanen i egen organisasjon. Det er avgjørende at berørte aktører får en sentral plass i planarbeidet og at kommunene gis mulighet til å delta aktivt i utarbeidelsen av verneplanen.

Styringsgruppa er enig i at dette er viktig og vi håper prosessen vil være med å bidra til det. I tillegg til styringsgruppa er en referansegruppe under opprettelse, jf. over. Fylkesmannen har også etablert en egen Facebook-side der informasjon legges ut fortløpende, herunder også informasjon om befaringer og møter. Folkemøter og eventuelt også deltakelse på møter styringsgruppa blir invitert til er også viktige for å få belyst saken godt. Kommunene har fått skjønnsmidler fra Fylkesmannen for å styrke forankringen av prosessen i kommunene.

Per-Arne Schjølberg påpeker at han og hans søsken er etterkommere etter grunneier på eiendom 1874/7/7 på Tuv, og at de ikke er på lista over grunneiere.

Oppstartsmelding er ettersendt.

Rachel Pedersen kommer med tilbakemelding om at hennes familie, som har en eiendom på Tuv, ikke fikk oppstartsmelding med innkalling til folkemøte tidsnok til å kunne delta på folkemøtet 2. mai. De fikk dermed ikke være med å vurdere representant til referansegruppa.

Representanter til referansegruppa ble ikke oppnevnt på folkemøtet i Sørvågen, men det ble oppnevnt en fra hvert sted som skulle være ansvarlig for å finne en representant. Fra Tuv ble det Bjørnar Egil Jensen fra Å. Han kan kontaktes for å komme med forslag til representant.

Sametinget ønsker å bli kjent med synspunktene til samiske organisasjoner, lag og rettighetshavere før Sametinget selv går inn i konsultasjoner med statlig myndighet og/eller avgir uttalelse til verneforslaget. Ved etablering av Lofotodden nasjonalpark ønsker Sametinget å få tilsendt en oppsummering av høringsuttalelsene fra samiske interesser, samt annen dokumentasjon på prosesser og kontakt fylkesmannen har hatt med samiske interesser. Muligens kan dette løses ved at Sametinget gis en utsatt høringsfrist etter at vi har mottatt ovennevnte dokumenter. Dette vil da danne grunnlag for vår endelige høringsuttalelse, samt vurdering om vi vil be om at det konsulteres med fylkesmannen og/eller Direktoratet for naturforvaltning.

Sametinget ble konsultert angående verneplan for Lofotodden i e-post datert 8.10.12, og av protokoll datert 25.10.12 framgår det at de ikke ser behov for videre konsultasjoner om denne verneplanen. Reindriftsforvaltninga har kommet med innspill om at utredningsområdet for Lofotodden nasjonalpark ligger utenfor reinbeiteområde og ikke berører noe reinbeitedistrikt i Nordland. Ellers er det ikke kommet noen innspill på samiske interesser til oppstartsmeldinga. Sametinget vil få forslag til verneplan på ordinær høring, og vil i løpet av høringsperioden få tilsendt innspill fra samiske interesser dersom dette er aktuelt.

3 Innspill om bruk og vern i området

Verneområder etter naturmangfoldloven opprettes for å ivareta ulike naturtyper og landskap til nytte og glede for oss mennesker, og for å opprettholde vekst- og leveområdene for våre plante- og dyrearter, det vil si naturmangfoldet. Det er altså naturverdiene i et område som ligger til grunn for et eventuelt vern. Vern etter naturmangfoldloven medfører varig beskyttelse av viktige naturområder mot tekniske inngrep og sikrer en langsiktig forvaltning av områdene som naturområder. Eksempler på inngrep som ikke vil kunne tillates innenfor en nasjonalpark er vann- og vindkraftutbygging, anlegging av veier og ny bebyggelse. Mange uttaleparter har gitt god og nyttig informasjon om områdene, interesser og behov for tiltak. Disse innspillene blir tatt med som en del av grunnlaget for avklaringer i det videre arbeidet og mange foreslåtte tiltak blir tatt med i forslag til forvaltningsplan som skal fremlegges sammen med forslag til verneplan.

3.1 AVGRENSNING AV UTREDNINGSOMRÅDE

Utredningsområdet ligger på Moskenesøya og omfatter areal i kommunene Moskenes og Flakstad. Langs kysten strekker området seg fra Mulstøa nord for Fredvang i Flakstad kommune til Å i Moskenes kommune. Langs innersiden følger grensa til utredningsområdet fjellsidene slik at de fleste større fjellpartiene ligger innenfor. Utredningsgrensa på denne sida er avgrenset med utgangspunkt i en landskapskartlegging som Aurland naturverkstad holder på å avslutte. Grensa på yttersida følger stort sett kystkontoren men der det er små holmer og øyer går grensa på yttersida av disse. Utredningsgrensa ble avklart på 1. møte i styringsgruppa 27.02.2013.

Statens Vegvesen anmoder om at grensa ved utløpet av Ågvannet settes til 50 m fra senterlinja til E10. Dette samsvarer med byggegrense i veglovens bestemmelser.

Lofoten og Vesterålen jordskifterett ønsker at det tas hensyn til følgende punkter dersom det planlegges å kreve sak for jordskifteretten:

- Krav om grensegang kommer inn til jordskifteretten så tidlig som mulig.
- Listene over berørte eiendommer og eiere/bruksrettshavere er mest mulig ajourført.
- Vernegrensen fastsettes å gå på en entydig måte mellom godt definerte, helst koordinatfestede, grensepunkter.
- Vernegrensen avlegges på et mest mulig oppdatert eiendomskart/matrikkelkart.
- Dersom vernegrensen skal følge eiendomsgrenser, bør det avklares med grunneier om den kartfestede grensen vises korrekt i Matrikkelen.
- Dersom uklarhet om eiendomsgrenser vil kunne påvirke vernegrensen bør dette identifiseres og avklares så tidlig som mulig.

Steinar Larsen og Elin Graner er i utgangspunktet positive til nasjonalpark i Moskenes og Flakstad kommuner, men synes den er unødig stor og at en del av arealene på innsida bør holdes utenfor. Ågdalen vil være betydningsfull for folk som bor her nå og i framtida, og bør ikke underlegges strenge restriksjoner. Hvis folk i kommunen ønsker å bygge en hytte, er det svært få muligheter igjen dersom nasjonalparken blir stående med de grensene som nå er trukket opp. Ådalen egner seg svært godt som hytteområde og grensen burde gå som på kartet under.

Alf Ivar Samuelsen kom med innspill om at flere laksesett og drikkevannskildene til Fredvang ligger innenfor utredningsområdet. Drikkevannskildene består av 3 små vann:

- Vann v/Møllelva. Dalvatnet.
- Drukkendalsvatnet, sør for Dalsvatnet.
- Einangsvatnan, 2 vatn vest for Børa.

Det er også flere bygninger innenfor utredningsområdet:

- Hytte ved vatn sør for Kvalvika (Vestervikvatnet), eies av Halvor Krystad.
- Hobbithula.
- Naust i Stokkvika som drives av Lofoten Turlag.
- Observasjonsbu på Litlberget som er bygd av sausankerlaget.
- Privateid hytte i Mulstø, eies av Torstein Samuelsen.
- Grendelagshytte ved Storberget, rett opp fra Fredvang. Leies ut.

Lofotkraft påpeker at Sørvågvasdragene er vernet mot all større kraftutbygging. Stortinget åpnet i 2005 likevel for at man kan tillate å hente ut noe av vannkraftressursene med minikraftverk i et verna vassdrag så fremt man ikke berører eller degraderer verneverdiene i vassdragene. Et prosjekt i Kringeldalsvatn og Litlforsvatnet vil være det billigste og enkleste prosjektet for å øke andelen fornybar energi i Moskenes kommune. Lofoten er et underskuddsområde med tanke på kraftproduksjon, og for å ha mulighet til å øke kraftproduksjon i området bør Kringeldalsvatn og Litlforsvatn holdes utenfor utredningsområdet dersom det er hensiktsmessig i forhold til verneverdiene. Det er også fordelaktig om utredningsgrensa ved Trolldalsvatnet og Krokvatnet kan legges med en buffersone på for eksempel 100 fra vannkanten. Nasjonalparken vil slik den er beskrevet i forstudiet til Moskenes kommune umuliggjør enhver form for utnyttelse av vann og areal til kraftproduksjon innenfor parkens grenser.

Erlend Vold Engset mener at et større område av Moskenes og Flakstad kommuner bør utredes som nasjonalpark, og at verneverdiene ikke er sikret slik som verneforslaget er nå. Følgende områder bør utredes i tillegg:

- Trollvannet er en del av et vernet vassdrag, og vil tilføre nasjonalparken en innsjø til.
- Kjerkfjorden og områdene på sør- og nordsiden har store landskapsverdier, samt verneverdier knyttet til kulturlandskap, skog, poller og lignende, og har potensiale som en storslagen innfallspor til nasjonalparken. Størstedelen av området er trolig vanskelig å få med i nasjonalparken, men bør likevel kartlegges og inngå i planlegging av tilrettelegging.
- Et sammenhengende marint areal rundt hele nasjonalparken bør inngå.

Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) påpeker at ved registrering av verdifulle kulturlandskap i Nordland i 2003-2004, ble naturtypelokaliteten Trolldalen-Helvetestind i Moskenes kommune registrert som en av de rikeste lokalitetene for beitemarkssopp i Lofoten. Det ble registrert 19 arter, derav 13 vokssopparter, noen på rødlista. Denne lokaliteten ligger på grensa eller utenfor utredningsområdet. NSNF ber om at dette området vurderes spesielt med tanke på utredningsgrensa.

Geir Gillesen mener at utredningsgrensa bør gå minst 5 NM ut i havet for å kunne sikre oljerene strender og kyststripe i fremtiden.

Styringsgruppa tar stilling til fastsetting av grensa når området er kartlagt, og brukerinteresser er blitt kjent. Endelig grense vil bli fastsatt gjennom en avveining mellom brukerinteresser og verneverdier. Styringsgruppa ser det i utgangspunktet ikke som aktuelt å utvide grensene.

Nordland fylkes Fiskarlag påpeker at vannsøyle og havbunn ikke vil bli påvirket av vern, og at fiskeriinteresser dermed ikke vil bli berørt av planene. Havressursloven skal derfor legges til grunn for reguleringen av fisket i havområdene innenfor verneområdet og ikke verneforskriften. Nødhavnen på Hell skal heller ikke bli berørt av planene, etter forutsetning og ønske fra Moskenes kommune.

Styringsgruppa bekrefter dette.

3.2 FRILUFTSLIV OG TILRETTELEGGING

Verneplanen omfatter et område som er svært mye benyttet i sammenheng med friluftsliv, spesielt om sommeren. Flere innspill viser bekymring for økt ferdsel og slitasje i området som følge av en eventuell nasjonalparkstatus. Det pekes spesielt på utfordringer knyttet til erosjon, håndtering av søppel og behov for toalettfasiliteter på steder som er mye besøkt.

Steinar Larsen og Elin Graner foreslår å lage en gangvei fra parkeringsplassen og ned til Åvannet, der man kan ha en flytebrygge for robåter, kajaker og kanoer. Dette for å lette tilgang til Åvannet med robåt. Ellers må kommunene få visshet om at en nasjonalpark vil utløse offentlige midler for å skjønne disse naturområdene. Det er viktig å finne løsninger og legge til rette for at slitasje, forsøpling osv blir begrenset. Det bør tilrettelegges turstier som man oppfordrer folk til å bruke. Det bør også settes opp toaletter og søppeldunker på steder der det er naturlig, for eksempel på Bunessand.

Kjetil Arntzen har mange forslag til næringsutvikling i Moskenes kommune, blant annet "via Ferrata", klatreløyper innover i fjellene i Moskenesvågen, flytebrygger som kan være en del av riksanlegg for "via Ferrata" eller eventuelt for båtfolk, seilere og kajakkpadlere. Stien fra Sørvågen til Munken bør utbedres.

Harald Bunes og Siri Fedje påpeker at det er stor trafikk av fotturister fra Vindstad til Bunes, og at det i dette området er store problemer med erosjon og forsøpling. For å bevare vegetasjonen over Einangen ville det hjelpe med en god steinsatt veg. Det bør også settes opp toalett på Bunes for å forhindre at turister gjør fra seg over alt. Masseturisme kan føre med seg forsøpling av naturen. I tillegg kommer alt det som driver i land fra havet. Det må bevilges penger til å ta seg av forsøplings-problematikken ved å sette opp skilt og søppelkasser som tømmes med jevne mellomrom.

Statens Vegvesen mener at det som en del av utredningsarbeidet til ny nasjonalpark bør vurderes hva som vil bli naturlige innfartsveger inn til nasjonalparken. Det bør planlegges parkeringsløsninger tilpasset behovet. Behovet for skilting og informasjon ved offentlig vegnett må også vurderes.

Vindstad grendelag stiller seg positive til verneplan for Lofotodden nasjonalpark, men mener at nasjonalparken bør gi restriksjoner på kommersiell utnyttelse og nedsliting av naturen. Grendelaget ønsker at en verneplan også skal bidra med midler til hensiktsmessig tilrettelegging for ferdsel som gir befolkningen tilgang til Lofotodden nasjonalpark, uten å skade naturen i randsonene. Skal turiststrømmen fortsette som nå, eller øke, må den reguleres med oppmerkede og grusede stier over Einangen. Veien fra kaia til Bunesfjorden bør også oppgraderes. Vindstad grendelag ønsker at en verneplan vil bidra til dette. Innspill fra åpent kontor i Flakstad:

- Det er en populær sti som går fra Bergland til Kvalvika. Her er det en del opptråkket langs myrene.
- Det er et fantastisk landskap i utredningsområdet, som tiltrekkes av utenlandske turister. Det er mange turister med bobiler som parkerer på rasteplassene, og det er vanskelig å tilrettelegge.
- Det stilles spørsmål om hvilke økonomiske midler som vil stilles til disposisjon til tiltak i området ved etablering av nasjonalpark.
- Det er behov for å styre ferdselen i området, tilrettelegge med toalettfasiliteter og søppelhåndtering.

Alle innspill i dette kapittelet blir tatt med videre i arbeidet med forvaltningsplanen som skal foreslå tiltak i verneområdet. Utkast til forvaltningsplan vil foreligge samtidig med at forslag til

vern sendes på høring. Forvaltning av en framtidig nasjonalpark vil skje etter en modell der det opprettes et styre for nasjonalparken. Styret vil få et sekretariat, en nasjonalparkforvalter, som skal jobbe med nasjonalparken og slike spørsmål som nevnt i innspillene. Pr i dag tildeles midler til nasjonalparkforvaltninga via Direktoratet for naturforvaltning over Miljøverndepartementets budsjett. Midlene som bevilges vil for eksempel kunne benyttes til tiltak for å redusere slitasje fra ferdsel eller plukking av søppel bl.a. med terrengforsterkende tiltak der erosjonen er stor, kanalisering av ferdsel bort fra de mest sårbare områdene bl.a. ved hjelp av informasjon.

3.3 HYTTER OG INNGREP I OMRÅDET

Mildrid Refsvik ønsker at det skal åpnes i verneforskriften for å kunne bygge hytter til privat bruk på gamle tufter. Det kan dreie seg om en på den gjenstående grunnmur der barndomshjemmet hennes stod, og videre på to tufter, den ene etter morfar Oskar Odinsen og den andre etter farfar (senere fars eiendom Bakken).

Harald Bunes ønsker at forskriften skal være åpen for å sette opp et hus på den gamle tuften etter huset til Kristian og Anna på Bunes. Dette huset hadde stått der i dag dersom det ikke hadde blitt ødelagt i en eksplosjon.

Per-Arne Schjølberg påpeker at muligheten for bygging av fritidshus må avklares før de går inn for vern.

Rachel Pedersen stiller seg meget betenkt til en restriksjon på hyttebygging i nasjonalparken, og vil ha avklart dette før de går inn for vern. Selv om dagens grunneiere på Tuv ikke har planer om hyttebygging på gamle tufter, kan etterkommere ha ønsker i framtiden.

Siri Fedje mener at familien må få tillatelse til å gjenreise huset på Bunes etter Kristian og Hanna Bunes. Det er snakk om å gjenreise huset slik det var, uten endringer som vil påvirke karakter eller størrelse. Boplassen bestod også av steingjerder, fjøs, naust og et hønsehus. Disse "småhusene" og steingjerdene utgjorde en kompletterende del av miljøet. Familien må få mulighet til å gjenskape det opprinnelige miljøet på boplassen. Et vedtak om nasjonalpark må ikke være til hinder for å inkludere historien eller formidle denne. Både turister og etterkommere bør få muligheten til å se hvordan livet var på yttersiden.

Steinar Larsen og Elin Graner mener at vernebestemmelsene bør være rause i forhold til folk som har interesser på yttersida. Det bør kunne gis tillatelse til å sette opp fritidsboliger på gamle murer og tufter, men man bør være streng i forhold til den estetiske utformingen på disse byggene. I Junkerdalen nasjonalpark hadde forvaltningsmyndigheten satt en grense på 75 m² for eventuell utvidelser av eksisterende bygninger. Denne rausheten bør også utvises her.

Vindstad grendelag mener at det bør være mulig for grunneierne å bygge opp naust, hus og fjøs/uthus på gamle tufter på Bunes. Gjenreising av gamle bygninger vil være svært illustrerende for livet på Bunes i fortiden, og tilreisende ville få en adskillig dypere forståelse av livet på yttersida. Det ville økt nytten av stedet som feriested for eierne. Imidlertid må det være en klar klausul om at det ikke skal være en gjenreisning for turistanlegg til utleie, kun i pakt med sin historie. Om eierne ønsker noe slikt vites ikke, men muligheten bør være åpen. På samme måte vurderes de gamle bosettingene på Hell og i Refsvika. Kaier forfaller, støer gror igjen, og man treffer ingen. Etterkommere fra disse plassene burde få mulighet til restaurering og gjenoppbygging av det som var. Igjen må det være en forutsetning om at det

ikke bygges opp for turistnæring (rorbuanlegg). Det arkitektoniske særpreget må bevares og helheten tas hensyn til.

Christen Peder Dahl ønsker å flytte et gammelt nordlandshus fra Saksenvik til sin tomt på Hell i Moskenes kommune. Han ønsker å sette huset på et gammelt kaianlegg som opprinnelig var oppført der, og at musèer og øvrige kulturhistoriske instanser i kommunen skal kunne benytte seg av huset eventuelle arrangement eller tiltak.

Alle innspill om å få sette opp hus på gamle tufter tas med videre i arbeidet med verneplanen. Det vil ikke bli gitt en generell åpning for oppføring av bygg på gamle tufter i en verneforskrift. Slike tiltak må avklares gjennom verneprosessen. Her vil det være en avveining mellom ulike verneverdier og brukerinteresser. Styringsgruppa vil kunne ta stilling til disse innspillene når vi har fått resultatet fra kartleggingene som skal utføres i sommer.

3.4 INNSPILL I FORHOLD TIL VERDISKAPING OG KULTURLANDSKAPET

Nordland fylkeskommune mener det er viktig at arealbruken i fylket skjer etter en helhetlig avveining og med god balanse mellom bruk og vern. En slik tilnærming må til for å sikre at naturmiljø, kulturminner og landskapselementer ivaretas på en god måte. Dette innebærer også at det utvises en positiv holdning til tiltak som kan bidra til verdiskapning/ næringsutvikling og som samtidig ikke kommer i konflikt med verneformålet.

Flakstad kommune v/Kurt Atle Hansen kommer med innspill om et landbruksprosjekt. Gjengroing av krattskog, bregner og næringsfattig gress i utmarka, samt spredning av lutzi- og sitkagran er et gjennomgående problem. Mange steder er det ikke lenger mulig å beite effektivt med vanlig sau. Det er derfor ønske om å prøve ut en kombinasjon av gammelnorsk sau/villsau, geit, lette storferaser og kastrater. Det vil være behov for gjerder, informasjon og kanskje ei gjeterbu. Flakstad kommune håper at et slikt prosjekt som tar vare på kulturlandskapet kan samkjøres best mulig med verneplanprosessen for Lofotodden nasjonalpark.

Harald Bunes mener at man bør ta vare på gamle kulturskatter og vedlikeholde dem for ettertiden. Eksempel på dette i Lofotodden nasjonalpark vil være de gamle steingjerdene som finnes ved Buneseiendommen og den gamle steinsatte veggen på toppen av Einangen. En bør reparere og vedlikeholde slike.

Vindstad grendelag ønsker at nasjonalparken ikke må hindre bevaring av kulturlandskap og gjenoppbygging av fraflyttede plasser der det finnes murer, grunnmurer, kaier og støer fra Lofotens nære historie.

Kulturminner vil være en del av vernet i en nasjonalpark, men reguleres av kulturminneforvaltningens regelverk. Nasjonalparkforvaltninga vil konsultere kulturminnemyndighetene for forvaltning av kulturminner, men kan gi støtte til restaurering eller rydding av kulturminner. Dette vil bli diskutert i utkast til forvaltningsplan og vil være et spørsmål for nasjonalparkstyret dersom nasjonalpark etableres.

Beiting vil ikke bli begrenset innenfor en nasjonalpark, men vil bidra positivt i forhold til miljøverdier og næring. Oppføring av gjeterbuer må avklares i verneprosessen. Beitedyr er viktig for å holde kulturlandskap i hevd, og nasjonalparkstyret vil kunne bidra til å stimulere til økt beiting i områder med særlig høye kulturlandskapsverdier.

Næringsutvikling er ikke et hovedformål med etablering av nasjonalparker, men nasjonalparkstatus kan i noen tilfeller fremme næringsutvikling, særlig naturbaserte næringer som ikke påvirker verneverdiene negativt.

3.5 KARTLEGGINGER

Nordland fylkeskommune mener at det er viktig at de ulike brukerinteressene i området blir kartlagt og vurdert i forhold til verneformål og restriksjonsnivå. I den forbindelse er det behov for ytterligere kartlegging av automatisk fredete kulturminner og nyere tids kulturminner, da kjent kunnskap er mangelfull.

Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) påpeker at utredningsområdet er svært begrenset kartlagt med hensyn på sopp, og mener at en utredning av mykologisk mangfold på Lofotodden må utføres som en del av verneplanarbeidet.

Det kom innspill på åpent kontor i Flakstad om at viltkartleggingene som ble gjort av NINA i 2005 inneholdt lite nye registreringer. NOF-Lofoten gjennomfører en del registreringer i det aktuelle området. Dette legges inn på artsobservasjoner, og det lages årsrapporter som legges ut på deres hjemmeside: fuglerilofoten.

Her er en oversikt over viktige områder for fugl:

- Teistkoloni sør for Kvalvika
- Smålom har hekket ved Forsvatnet, sti går rett ved. Usikkert om den blir forstyrret av ferdsel.
- Har vært smålom ved Fageråvatnet, usikkert om det har vært hekking her.
- Boltit sett ved Middagstind i august, kan være på trekk.
- Krykkjetrekk ved Mulstøa i august.
- Næringstrekk av alkefugl i området i hekketida, fra hekkekolonier på Værøy og Røst.

Det skal gjennomføres en kartlegging av kulturminner i løpet av 2013, det vil her være særlig fokus på sårbarhet av kjente kulturminner innenfor området. Mykologisk mangfold kartlegges ikke som en egen kartlegging, men det skal gjøres en heldekkende naturtypekartlegging innenfor utredningsområdet, og vi håper dette vil gi oss en pekepinn på hvor det kan være potensiale for rødlistede beitemarkssopp. Det skal også gjøres fugleregistreringer innenfor utredningsområdet i sommer.

3.6 INNSPILL I FORHOLD TIL VERNEBESTEMMELSENE

Alf Ivar Samuelson stiller spørsmål om eggplukking på holmene utenfor Mulstøa, i Skarvura og ved Skjevlsteinen vil berøres av et vern. Han stiller også spørsmål om jakt på sel, hare og rype berøres av et eventuelt vern.

Jakt, fangst og fiske er tillatt i samsvar med gjeldende lovverk. Det må vurderes om plukking av egg skal tas inn som et eget punkt i verneforskriften. Dette tar styringsgruppa stilling til i verneprosessen.

Berith Gillesen mener at etablering av nasjonalpark vil vanskeliggjøre mulighet for å kunne restaurere, reparere og vedlikeholde husene som står på Bunes i dag på grunn av byråkratisering.

Bestemmelsene i verneforskrifta vil ikke være til hinder for vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Utviding og ombygging av eksisterende bygninger, samt

gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade vil være søknadspliktig.

Kystverket forutsetter at nødhavna på Hell og navigasjonsinfrastruktur som er innenfor det foreslåtte verneområdet, kan ha samme funksjon i forhold til drift og vedlikehold som det har i dag.

Styringsgruppa bekrefter dette.

Fiskeridirektoratet presiserer at høsting av havet reguleres av havressursloven, og forutsetter at det presiseres i verneplanen at fiske, fangst og havbruk i sjøen kan drives innenfor nasjonalparkområdet.

Styringsgruppa tar dette til orientering.

Norges sopp- og nyttevekstforbund (NSNF) mener at sopp- og bærplukking i utgangspunktet bør være tillatt i den framtidige nasjonalparken.
Plukking av bær og matsopp vil være tillatt.

Rachel Pedersen håper det fortsatt vil være mulig plukke bær og ferdes ved vannet selv om området blir vernet.

Utgangspunktet i en eventuell nasjonalpark vil være at det er fri ferdsel i utmark, allemannsretten gjelder ihht. friluftsløven. Plukking av bær, vanlige planter og matsopp vil være tillatt.

Vindstad grendelag påpeker at jordsmonnet ved Einangen, mellom Bunesfjorden og Bunesstranda, er skjellsand og har et rikt planteliv Bakkene ned mot havet på begge sider av Einangen tåler ikke mye tråkk før det blir erosjon med økende sanddyner og grøfter og areal med vegetasjon og blomster minker. Organisert masseturisme må derfor reguleres enten turistene skal til fjells eller til Bunesstranda.

Etter mal for verneforskrifter tas det inn en bestemmelse om at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer skal angis i forvaltningsplanen. Restriksjonene på organisert ferdsel er tatt inn i forskriftsmalene for å sikre en dialog mellom brukere og forvaltning, og gi forvaltningsmyndigheten mulighet til å styre uheldig ferdsel slik at det ikke oppstår konflikt i forhold til sårbar natur. Som skjøtselstiltak i verneområder kan også omlegging av stier med for eksempel skilting eller klopping for å styre trafikk bort fra særlig verdifulle områder eller unngå uheldig slitasje gjennomføres. Dette vil være en vurdering nasjonalparkstyret vil måtte gjøre i sin prioritering av tiltak for å forvalte nasjonalparken. Den enkeltes ferdsel innenfor friluftsløvens rammer kan ikke reguleres, men informasjon kan brukes for å få den enkelte turgåer til å ta hensyn til sårbar natur. Terrengeforsterking kan og gjennomføres der erosjonsfaren er størst.

4 Andre generelle innspill

Kartverket v/Anders Westlund opplyser om at det foreligger en verneplan for varden på Lofotodden. Kartverket og Riksantikvaren samarbeider for tiden om en forskrift og forvaltningsplan for de vernede objektene, forhåpentligvis blir fredning vedtatt i løpet av 2013. Kontaktperson for dette arbeidet er: Bjørn Geirr Harsson.

Fylkesmannen vil ta kontakt med Kartverket og sikre samkjøring mellom verneplan for varden og verneplan for Lofotodden nasjonalpark. Styringsgruppa tar dette til orientering.

Reindriftsforvaltninga opplyser om at utredningsområdet for Lofotodden nasjonalpark ligger utenfor reinbeiteområde og berører derfor ikke noe reinbeitedistrikt i Nordland.

Innspillet tas til etterretning og det vil da ikke være behov for spesielle tilpasninger i forskriften i forhold til reindriftnæringa.

Ruth Annie Soløy er grunneier på Helle og går imot verneplan for Lofotodden nasjonalpark. Hun slutter seg til protester på facebook (egen gruppe kalt "Nei til Lofotodden nasjonalpark").

Mildrid Refsvik informerer om at grunneierne til gnr 5 bnr 1, 8, 9, 10 og bnr 11 hhv Stokviken vest, Bakken, Refsvik, Nygård og Nordgår ikke ønsker etablering av nasjonalpark på eiendommene.

Styringsgruppa registrerer at det er motstand mot verneplanen blant en del grunneiere. Ved høring av verneplan vil forslaget til avgrensning og forskrift, samt utkast til forvaltningsplan tydeliggjøre konsekvensene for grunneierne. Fylkesmannen vil sammen med styringsgruppa og referansegruppa vurdere innspill og kartlegginger og vurdere tilpasninger i forskrift og avgrensning.

Innspill fra åpent kontor i Flakstad:

- Det er minst tre utenlandske selskaper som har turer i område, et tysk, et fransk og et engelsk.
 - Britisk selskap. www.wildernessjourneys.com/adventures.php?tripID=351
 - Tysk selskap. www.elchtours.com, kommer fra Dresden og har 1-2 minibusser her hele sommeren.
 - Fransk selskap. Usikker på navn og webside.
- Det bygges opp torvmuseum på Indre Sand, og det er flere gamle torvuttak innenfor utredningsområdet. I dalen ned fra Forsvatnet er det et stort torvuttak, ca 20 daa. Slik utredningsgrensen er satt i dag er ca. halve torvuttaket innenfor utredningsområdet og halvparten utenfor. De vil da ha mulighet til å demonstrere torvuttak i området utenfor en evt. nasjonalpark.
- Torv ble fraktet ned med løypestreng. Løypestreng ble også brukt til transport av andre ting opp og ned fjellsidene. De fleste løypestrengene er i dag tatt ned, men rester av dem sees noen steder. I dag foregår transport til og fra grendelagshytta med løypestreng.

Styringsgruppa tar dette til orientering.

5 Oversikt over uttaleparter

Nr	Uttaleparter
1.	NOF Lofoten lokallag, e-post av 16.4.2013
2.	Norsk Fiskeværsmuseum, e-post av 17.4.2013
3.	Flakstad kommune v/Kurt Atle Hansen, e-post av 18.4.2013
4.	Kartverket v/Anders Westlund, brev av 22.4.2013
5.	Geir Gillesen, e-post 22.04
6.	Norges sopp- og nyttevekstforbund, brev av 23.4.2013
7.	Statens Vegvesen, brev av 23.4.2013
8.	Reindriftsforvaltningen i Nordland, e-post av 24.4.2013
9.	Lofoten og Vesterålen jordskifterett, brev av 2.5.2013
10.	Steinar Larsen og Elin Graner, brev av 3.5.2013
11.	Alf Ivar Samuelsen, kart og innspill levert på åpent kontor 3.5.2013
12.	Kjetil Arntzen, e-post av 7.5.2013 og
13.	Berith Gillesen, brev av 23.5 2013
14.	Harald Bunes, brev av 24.5.2013
15.	Anne-Berit Helle og Svein Otto Olsen på vegne av grunneiere på Helle, brev av 25.5.2013
16.	Nordland Fylkeskommune, brev av 31.5.2013
17.	Rachel Pedersen, e-post av 1.6.2013
18.	Lofotkraft, brev av 3.6.2013
19.	Erlend Vold Enget, brev av 4.6.2013
20.	Ruth Annie Soløy, brev mottatt 4.6.2013
21.	Per-Arne Schjølberg, e-post av 4.6.2013
22.	Vindstad grendelag, brev av 4.6.2013
23.	Nordland Fylkes Fiskarlag, brev av 5.6.2013
24.	Siri Fedje, brev av 5.6.2013
25.	Mildrid Refsvik, brev av 5.6.2013
26.	Kystverket, brev av 5.6.2013
27.	Sametinget, e-post av 6.6.2013
28.	Christen Peder Dahl, e-post av 21.6.2013
29.	Fiskeridirektoratet, e-post av 12.6.2013
30.	Innspill fra folkemøtet i Sørvågen, vedlagt
31.	Innspill fra åpent kontor i Flakstad kommune

6 Møtereferat fra folkemøte i Sørvågen 2.5.2013 – oppstart verneplan Lofotodden nasjonalpark

Tid: 02.05.2013
Sted: Gymsalen på Sørvågen skole
Møteleder: Lillian Rasmussen
Referent: Ingvild Gabrielsen (IGA) og Ragnhild Redse Mjaaseth (RMJ)
Tilstede: Ca 40
Meldt fravær:

SAKSLISTE

Sak nr	Tema	Ansvar
1	Bakgrunnen for at prosessen med verneplan for Lofotodden ble satt i gang	Lillian Rasmussen og Stein Iversen
2	Organisering av prosessen (styringsgruppa, referansegruppa, medvirkning...)	IGA/RMJ
3	Framdriftsplan og kartlegginger	IGA/RMJ
4	Framlegg av forskriftsmal og grensa for utredningsområdet	IGA/RMJ
5	Spørsmål og diskusjon	
6	Valg av grunneiere til referansegruppa, ev med avstemning	Lillian Rasmussen

Lillian Rasmussen åpnet møtet og informerte om prosessen i Moskenes kommune før oppstart av verneplan for Lofotodden.

Stein Iversen informerte om prosessen i Flakstad kommune.

Roar Høgsæt holdt en innledning om vernearbeid generelt.

Ragnhild og Ingvild holdt en presentasjon med informasjon om organisering av verneplanarbeidet for Lofotodden, informasjon om framdriftsplan, kartlegginger som er planlagt og konsekvenser av et vern. Presentasjonen er vedlagt dette møtereferatet.

Spørsmål og diskusjon – gjengitt tematisk

Det som er skrevet i *kursiv* og merket «Fylkesmannens kommentar» ble ikke sagt på selve møtet, men er spørsmål og kommentarer som vi måtte sjekke opp i etterkant av møtet, og som vi ønsker skal besvares. Ikke alle innspill og spørsmål er kommentert i referatet.

GRUNNEIERE SOM IKKE HAR FÅTT OPPSTARTSMELDING

Det kom innspill om at flere grunneiere har ikke fått tilsendt oppstartsmelding. Blant annet en representant fra grunneierne for gårdsnummer 27 i Flakstad kommune, og noen grunneiere på Tuv i Moskenes kommune.

Fylkesmannens kommentar:

Vi beklager at ikke alle grunneierne er informert. Vi kan gjøre feil, og det kan være mangler i matrikkelen. Derfor er også oppstart meldt i pressen. Vi vil fortløpende sende ut melding når vi oppdager feil og ber om at de som kjenner til mangler gir oss beskjed.

FRIST FOR INNSPILL

Det kom innspill om at fristen for innspill til oppstartsmeldinga må utsettes 3 måneder slik at alle grunneiere kan bli varslet.

Roar Høgsæt svarte at fristen for å komme med innspill til oppstartsmeldinga er en arbeidsfrist, og er satt for at styringsgruppa skal ha noe konkret å jobbe med på planlagt møte i slutten av juni. Innspill som kommer utover sommeren og høsten vil også bli tatt med. Det er viktig å få frem de viktigste interessene så tidlig som mulig i prosessen.

Fylkesmannens kommentar:

Vi gjør oppmerksom på at fristen i juni ikke gjelder oppnevning av grunneierrepresentanter til referansegruppa. Vi må ha tilbakemelding på representanter til referansegruppa før 1. møte som etter planen skal avholdes i september.

PROBLEMER MED TURISME, FERDSEL OG FORSØPLING

Det kom flere innspill om problemer med slitasje og forsøpling:

1. En nasjonalpark vil føre til en turistøkning på 60 % og dermed enda mer slitasje på naturen. Det er et paradoks å lage en nasjonalpark for å verne området, som vil føre til økt ferdsel og økt slitasje på naturen. Det er en risiko for naturen.
2. Det er masse turister på Bunesstranda som ødelegger stranda. Skal turistene få rettigheter som grunneierne ikke har? Turistene fører med seg søppel og erosjon og de gjør fra seg over alt. Det er behov for å sette opp et toalett ved Bunesstranda. Grunneierne må ikke bli skjøvet til side, til fordel for turistene.
3. 70 % av kommunens areal blir verna. Skal vi gi opp oss selv for turistene?
4. Det er stor slitasje på naturen i området, men kanskje kan en nasjonalpark få inn penger til å bøte på slitasjen.
5. Det er for lite informasjon til turistene nå, kanskje kan et nasjonalparksenter være med å få ut mer informasjon til turistene. Kanskje kan vi også få penger til sikre stiene og legge klopper hvis vi får nasjonalpark. Den gamle moloen på Ånstad er nedreven, kanskje kunne vi få penger til å bygge opp igjen denne.
6. Vi trenger flere helårsturister, ikke flere sommerturister.
7. Vi har ingen stolt historie for å bruke naturen på en skånsom måte. Men vi må se muligheten i bruk og vern. Det koster uansett hva vi skal satse på i framtida; olje, nasjonalpark eller næringsutvikling. En nasjonalpark vil innebære et stort potensiale for reiselivet. Landbruket kan også få et løft innenfor utredningsområdet.
8. Vi må ta vare på det området vi har, får mer kontroll på ferdselen. Det er viktig å få bedre kontroll med turismen. Det har vært en del dugnad langs de slitte turstiene for å bøte på slitasjen, men det er en stor jobb som det trengs mye ressurser for å få gjort, en nasjonalpark kan være løsningen for å få inn mer penger til å bøte på slitasjen. I Moskenes kommune går folketallet ned, og vi trenger arbeidsplasser.
9. Det er mange turløyper, og stort potensiale for utvikling av disse.
10. Klopping er "skittent" og både synbart og lite miljøvennlig. Det bør satses på fine oppbygde murte steinveier.
11. Hva med å bygge steinstier/steinveier i de slitasjeutsatte randsonene, for eksempel Studalen overfor Sørvågen?

Roar Høgsæt svarte at verneplanen i utgangspunktet ikke skal legge til rette for turister, men hvis næringslivet vil, er det muligheter. Nasjonalparken fører med seg penger til skjøtsel og

en mulighet til å kontrollere ferdsel ved å tilrettelegge enkelte turstier. Innenfor en eventuell nasjonalpark kan man definere noen besøkspunkt som skal tilrettelegges slik at turistene enkelt kan komme seg dit. Slik kan vi holde turistene unna de mest sårbare områdene. Lillian Rasmussen svarte at vi har helårsturisme i dag, for eksempel skikjørere. Det vil bli større mulighet til å styre ferdselen med oppretting av en nasjonalpark. Vi har store utfordringer knyttet til å begrense slitasjen, spesielt ved organisert ferdsel.

GRENSE FOR UTREDNINGSOMRÅDET

Det kom flere innspill som gjaldt avgrensingen av utredningsområdet:

1. Grensene er satt vilkårlig. Hvorfor er ikke grensa trukket helt ned til Kjerkfjorden? Kraftledninger har vært en del av andre nasjonalparker. Kun tre fastboende kan ikke være noe argument for at det ikke skal tas med.
2. Det var delte meninger om det finnes statsallmenning innenfor utredningsområdet eller om alt er privat eiendom.
3. Det kom spørsmål om hvorfor bare overflaten av havet er verna.
4. Det kom spørsmål om hvorfor Ågvatnet er med i sin helhet.
5. Det kom innspill på at drikkevannskilden til Fredvang er innenfor utredningsgrensa (vatnet på toppen av Møllelva). Det finnes et område med laksesett helt i nord (nord for Mulstøa). Dette bør komme på utsida av grensa. Det er ei hytte ved Mulstøa, ei hytte oppe på fjellet, naust i Stokkvika som drives av Lofoten Turlag. Et område med torvrettigheter er innenfor utredningsområdet.
6. Innspill: Da spørsmålet om nasjonalpark først var oppe i 2007 var det kun yttersida av Lofotodden som var aktuelt. Ved å trekke grensa på innersida vil store deler av kommunen bli båndlagt. Ønsker å ta ut innersida av utredningsområdet. Vi bør ha folkeavstemning om kommunens innbyggere ønsker dette.
7. Det var uenighet om hvor stor del av kommunens areal utredningsområdet utgjorde. Det var en diskusjon om arealet var over eller under 70 %.

Lillian Rasmussen svarte at grensa var trukket slik for å få med spennet i naturen i området. Det må presiseres at dette er en utredningsgrense, som vil kunne justeres som følge av innspill.

Roar Høgsæt svarte at i forprosjektet for utredning av nasjonalpark var det viktig å vise Direktoratet for naturforvaltning at Lofotodden hadde stor spennvidde og variasjon i naturen, og dermed ble innersida også tatt med i utredningsområdet. Men da ønsket Moskenes kommune at det skulle være en mulighet å få bygge hytter på gamle tufter innenfor verneområdet. Når det gjelder spørsmålet om hvorfor bare overflata av havet er verna svarte Roar Høgsæt at det er en gammel tradisjon ved vern av nasjonalpark. Båter kan kjøre, og fiske berøres ikke i områder der overflaten av havet er verna.

Fylkesmannens kommentar:

Vi ønsker å ta med Ågvatnet i utredningsområdet for å få belyst om det er mulig å ta inn i sin helhet eller om deler av det bør tas ut underveis i prosessen. Vi påpeker at dette er en utredningsgrense, og at denne er grunnlaget for all kartlegging som skal gjøres i sommer. Det er veldig vanskelig å få inn nye områder i nasjonalparken utenfor utredningsområdet, derfor er det bedre å ta med for mye og heller innskrenke området etter hvert som det kommer innspill. Når det gjelder hvor stor del av kommunen utredningsområdet utgjør, er det ca. 61 % av kommunens landareal.

ØKT RISIKO FOR AT MENNESKELIV GÅR TAPT VED OPPRETTELSE AV NASJONALPARK

Innspill:

1. På yttersida er det værhardt. Hva om noen padler med kajakk rundt på yttersida og det blir en stor redningsaksjon? En nasjonalpark vil øke turistferdsel, og flere menneskeliv kan gå tapt.
2. I hyttene på yttersida har det vært innbrudd av turister i nød. Vinduer er knust. Hvem skal erstatte disse skadene?

Lillian Rasmussen svarte at for sånne saker så er det norsk lov som gjelder.

HYTTEBYGGING PÅ GAMLE TUFTER

Det er ønskelig å ha mulighet til å bygge hytter på gamle tufter andre steder enn på Tuv og Ånstad, for eksempel på Bunes.

LANDBRUK

Innspill:

1. Rev, ravn og ørn tar lam, og vi må ha en åpning i verneforskriften for å ta hånd om disse skadedyra innenfor nasjonalparken.
2. Det er plassert en del slikkesteiner til sauene på beite rundt omkring i området. Dette fører til store tråkkskader rundt disse steinene. Vi må ta høyde for et moderne landbruk i nasjonalparken. Uttak av torv må fortsatt være lov.

Roar Høgsæt svarte at verneforskriften ikke skal begrense muligheten til å ta ut rovdyr som gjør skade på beitedyr. Eventuelt vern vil ikke skape begrensninger på tradisjonelt husdyrbeite.

ORGANISERT FERDSEL OG MULIGHETER FOR BEGRENSNINGER

Innspill:

Det har vært mye fokus på slitasje og lokalbefolkningen er redd for at området skal bli stengt av på grunn av slitasje. Det er flytebrygge på Hell, og kanskje kan det i framtida bli billettprenger for å gå i land.

Roar Høgsæt svarte at den enkelte innbygger kan gå der han vil. Det blir ingen begrensninger for den enkelte innenfor nasjonalparken. Flytebrygger som ligger i dag, kan bli liggende. Når det gjelder hytter, vil det sannsynligvis bli satt regler for utviding og ombygging.

Fylkesmannens kommentar:

Det vil ikke bli tillatt å ta billettprenger for å gå i land, eller gå inn i nasjonalparken. Retten til å gå hvor man vil i utmark er nedfelt i allemannsretten i friluftsløven.

SKOG OG GJENGROING

Spørsmål:

Deler av området er i gjengroing med krattskog. Vil det være mulig å rydde skog innenfor en nasjonalpark?

Fylkesmannens kommentar:

Verneverdiene innenfor Lofotodden nasjonalpark er ikke knyttet til skogområdene, men det åpne landskapet. I en verneforskrift vil det dermed kunne åpnes for rydding av kratt og skog i områder som før har vært åpne.

NÆRINGSUTVIKLING OG TILRETTELEGGING I EN NASJONALPARK

Innspill/spørsmål:

1. Hva med kai for turbåt på Tuv for å kanalisere turister via steinsatt sti, opp på Hellesegga? Kaiområdet vil kunne inneholde informasjon om Lofotodden og farer ved Moskenesstraumen (Malstraumen) En turbåt ville også fungere som oppsynsbåt, eller/og være samme båt som trafikkerer Reinefjorden.
2. Hva med å lage turløype og *via ferrata* langs Lofoteggen – Ågvannet til Lofotodden/Hellesegga og opp til Reinebringen?
3. Vil det være mulig å få lagt ut flytebrygger i randsonen til en nasjonalpark, eks. Fæsthælen, Kirkefjorden, Forsfjorden, Vinstad, Rostad og Reine.
4. Hvor mye penger vil tilføres kommunen ved nasjonalpark? Vil staten, som annekterer 60-70 % av øya, gi økte økonomiske midler, selv 100 millioner eller 200 millioner vil være småpenger.
5. Hvor mye penger tilføres næringsliv og hytteeiere/tomteeiere?
6. Næringsavdelingen burde delta på møtene ikke bare miljøvernavdelinga.

Fylkesmannens kommentar:

Områdene utenfor en eventuell nasjonalpark vil forvaltes av Moskenes kommune, og spørsmål om utlegging av flytebrygger her, må avklares med dem. Innenfor en eventuell nasjonalpark kan det åpnes for utlegging av flytebrygger i hele, eller deler av området etter søknad. De som har planer/ønsker om dette bes om å spille det inn til oss.

Det vil ikke komme noen direkte økonomiske overføringer til kommunen ved etablering av en nasjonalpark. Kommunen har søkt om skjønnsmidler for å følge opp verneplanprosessen lokalt. Ved en eventuell etablering av nasjonalpark vil det bli gitt økonomiske midler til etablering av nasjonalparkstyre som skal forvalte området, samt ansettelse av nasjonalparkforvalter.

Grunneiere innenfor en eventuell nasjonalpark vil ha mulighet til å fremme krav om erstatning. Det gis erstatning for igangværende bruk som blir hindret ved en nasjonalpark. I praksis er det svært få tilfeller som utløser erstatning. En nasjonalpark vil kunne bidra med økonomiske midler til informasjon, skjøtsel, tilrettelegging og tiltak for kanalisering av ferdsel.

Miljøvernavdelingen hos Fylkesmannen jobber ikke direkte med næringsutvikling og reiseliv. Dersom det er ønskelig kan det være aktuelt å invitere næringsavdelingen hos Nordland Fylkeskommune og Fylkesmannens landbruksavdeling med på et møte.

VERNEVERDIER

Innspill:

Det er veldig lite fugleliv på yttersiden av øya. Etter at folk flyttet og det er mindre slo i havet har fuglene trukket inn mot fiskeværene på innersiden

Fylkesmannens kommentar:

I løpet av 2013 vil det blant annet bli kartlagt sjøfugl innenfor utredningsområdet.

GRUNNEIERE TIL REFERANSEGRUPPA

Det ble stilt spørsmål ved sammensetning av grunneierrepresentanter til referansegruppa, og spesielt hvorfor grunneier fra randsonene som Vinstad, Kjerkfjorden og Fredvang skal være med i referansegruppa, da disse er lite berørt av vernet. Det burde heller være

representanter fra området mellom Hell og Stokkvika, samt Bunes. Det ble også stilt spørsmål ved hvorfor et historielag skal være med i referansegruppa, i og med at det er framtida det er snakk om.

Lillian Rasmussen svarte at vi tar høyde for flere grunneiere inn i referansegruppa enn de som er foreslått.

Lillian Rasmussen oppfordret grunneierne fra de forskjellige stedene til å snakke sammen, og bli enige om en representant til referansegruppa. Følgende personer fikk ansvar for å finne representanter fra de ulike områdene:

- Fredvang: Kurt Atle Hansen og Stein Iversen
- Hell: Svein-Otto Olsen og Anne Berit Helle
- Tuv: Bjørnar Egil Jensen
- Ånstad: Reidar Johansen og Svein Otto Olsen
- Refsvika: Mildrid Refsvik
- Bunes: Bjørn Hugo Bendiksen og Harald Bunes
- Horseid: Tor Gunnar Olsen
- Hermannsdalen: Knut Ivar Ingebrigtsen
- Kjerkfjorden: Oddvar Berntsen

Dette må avklares før møtet i september. Det er altså ikke frist for innspill til representanter for referansegruppa 5. juni.

v

Statens hus

Moloveien 10

tlf: 75 53 15 00 || fax: 75 52 09 77

fmnpost@fylkesmannen.no

www.fmno.no

ISBN nummer:

www.twitter.com/FMNordland || www.facebook.com/FylkesmannenNO